

Hemifacial spasm (HFS)

הרופא שלך אבחן hemifacial spasm, כלומר התכווצות בחצי הפנים.

לחולה עם HFS יש התכווצויות לא רצוניות, שנקראות עווית או ספזם של השרירים בצד אחד של הפנים, בעוד שהחצי השני של הפנים נותר תקין. בעת ההתכווצות, העין בצד המתכווץ נסגרת, וזווית הפה נמתחת כלפי מעלה. העווית יכולה להיות קצרה או ממושכת, ויכולה להופיע באופן ספונטני או לאחר תנועה של הפנים.

נשים וגברים בגיל העמידה נפגעים במידה שווה. העווית נמשכת גם בזמן שינה. העווית יכולה להתגבר במצבי מתח או חרדה. ניתן להקל על העווית על ידי תרופות הרגעה כמו ווליום אך לא לרפא אותה. יש חולים שמבחינים שאלכוהול מפחית את העוויתות, אולם כמויות האלכוהול הדרושות לכך רבות ולכן אין זה טיפול מומלץ.

HFS נגרם כנראה על-ידי כלי דם שלוחץ על עצב הפנים בכניסתו למח. לעיתים ניתן להציע ניתוח שבו ממפרידים את העורק מהעצב באמצעות הכנסת ספוג קטן ביניהם (ניתוח שנקרא דה – קומפרסיה או שחרור הלחץ מעצב הפנים), אך הטיפול הבטוח ביותר הוא על ידי הזרקות רעלן הבוטולינום, שנקרא בוטוקס.

הטיפול על-ידי הזרקות בוטוקס יעיל ברוב המקרים של hemifacial spasm. טיפה קטנה של בוטוקס מוזרקת מתחת לעור בצד הפגוע, ובתוך כמה ימים הבוטוקס מתחיל להשפיע, שרירי הפנים נרפים ונחלשים, והעווית פוחתת במידה משמעותית.

רופאי עיניים ונוירולוגים רבים מבצעים הזרקות בוטוקס ל- HFS. ההזרקות נעשית במרפאה, ובדרך כלל נמשכת כחמש עד עשר דקות. השפעת הבוטוקס נחלשת כעבור 3 חודשים ואז יש צורך לחזור על ההזרקות.

HFS יכול להופיע גם אחרי שיתוק של עצב הפנים (השיתוק המכונה פציאליס וגם Bell's Palsy). בזמן ההחלמה יש צמיחה מחדש של העצב. על פי רוב, העצב צומח ומתחבר לשרירים המקוריים שלו. אך לפעמים, העצבים צומחים מחדש ומתחברים לשריר אחר בנוסף או במקום לחיבורים הנכונים שלהם. במקרים אלה, הפעלת עצב הפנים תגרום לכווץ בשרירים אחרים בנוסף לשריר שאמור להתכווץ. לדוגמא כשמטופל סוגר את העין נסגר גם הפה או שכשהוא מחייך או מכווץ את השפתיים נסגרת גם העין. הזרקה מכוונת של בוטוקס יכולה גם במקרה זה לעצור את המסרים לשרירים הלא נכונים ולמנוע תנועה לא מכוונת.

שאלות שמרבים לשאול

האם אני עלול לחלות בבוטוליזם (שיתוק כללי) מזריקת בוטוקס?

התשובה היא לא! בוטוקס שמוזרק מתחת לעור לא משפיע על שאר הגוף: הכמות הקטנה של הרעלן שמוזרקת בטיפול זה הינה שבריר מהמנה שגורמת לבוטוליזם.

האם הזריקה כואבת?

הבוטוקס מוזרק דרך מחט עדינה מאוד, שמפחיתה את הכאב. לרוב מדווחים המטופלים על אי נוחות קלה בתחילת ההזרקה.